

ЗАБЕСПЯЧЭННЕ МІЖПРАДМЕТНЫХ СУВ'ЯЗЕЙ У ВАКАЛЬНЫМ НАВУЧАННІ

Методыка вакальнай работы ў хоры - адна з актуальных праблем ў выхаванні хормайстра. Але, на наш погляд, яна не распрацавана ў дастатковай меры.

Ідывідуальная пастаноўка голасу - толькі першы этап у вакальным выхаванні. А наступны этап - калектыўная пастаноўка голасу, якой удзяляецца мала ўвагі. А яна ўключае такія важныя задачы, як калектыўнае дыханне, «цепнас» дыхання, адзінае гукаўтварэнне, строй, ансамбль і інш. Асноўныя тэхнічныя патрабаванні аднолькавыя як для саліста, так і для харыста, але перад аповшнім стаіць яшчэ і задача навучыцца пець у ансамблі, а для гэтага неабходна ўменне слухаць сябе, свайго суседа, спяваць па дырыжорскаму жэсту.

Вакальная работа павінна весціся вельмі сур'езна на ўроках па дырыжыраванню, пры вакальным аналізе партытуры і, галоўнае, пры вывучэнні харавых партый. Яна павінна быць таксама на занятках па чытанню партытур і іх вакальнаму асэнсаванню, на занятках па сальфеджыю.

У змест заняткаў па сальфеджыю павінны ўваходзіць ўсе характэрныя элементы харавой спецыяльнасці: навыкі працы ў ансамблі, навучанне спецыфічным асаблівасцям харавога сальфеджыравання з тыповай для яго манерай гукавыдзялення, цэзурнасцю, харавой дыкцыяй, дырыжорскай тэхнікай і інш. Гэты прадмет абавязкова павінен выкладацца на лепшых ўзорах песеннай і харавой музыкі.

Важнымі для вакальнай работы з'яўляюцца заняткі ў харавым класе, снесы ў студэнцкім хоры. Заняткі ў харавым класе даюць неабходныя навыкі ў працы па вывучэнні харавой партытуры.

Хормайстар павінен стварыць калектыў з адзінай манерай фарміравання гуку, з агульнымі прыёмамі гукавыдзялення, дыхання, артыкуляцыі. Задача вельмі складаная. І яе дасягненне патрабуе якасцей не толькі музыканта - мастака, але і педагогічных, арганізацыйных, валавых.

Неабходна прывесці вакальнае навучанне ў хоры ў пэўную сістэму, пабудаваную на кантрастным супастаўленні вучэбнага матэрыялу, на абнаўленні слыхавой успрымальнасці, падпарадкаванасці ўсяго працэсу навучання стэвам адзіным патрабаванням.

РАЗВІЦЦЁ ФАРТЭПІЯННАЙ ТЭХНІКІ НА ПРЫКЛАДЗЕ ЭЦЮДАЎ БЕЛАРУСКІХ КАМПАЗІТАРАЎ

Сучасная методыка работы над фартэпіяннай тэхнікай сфарміравалася ў выніку працяглага гістарычнага развіцця. Падыход да яе і прыёмы ігры грунтоўна змяняліся ў залежнасці ад тых задач, якія ставіліся перад піяністамі. Найвялікшыя віртуозы фартэпіяннай ігры стварылі шмат шчыткаў практыкаванняў, у якіх тэхнічныя цяжкасці групаваліся па характэрных адметнасцях.

Новыя магчымасці інструмента былі адкрыты выдатнымі піяністамі ў канцы XIX - пач. XX ст. У працэсе развіцця фартэпіяннай музыкі змяніліся і ўскладніліся яе выразныя сродкі, у тым ліку і фактура, а перад піяністамі ўзніклі чарговыя задачы.

Рост цікавасці да работы над фартэпіяннай тэхнікай патрабуе ў нашы дні новых дапаможнікаў. У гэтым сэнсе цяжка пераацаніць ролю сучаснай, у прыватнасці беларускай музыкі, якая дае піяністу багаты арсенал новых мастацкіх і віртуозных сродкаў. Эцюдная літаратура беларускіх кампазітараў вялікая і рознахарактарная. У асноўным гэта мастацкія п'есы, у якіх распрацоўвалася сучасная фартэпіянная фактура. Сустрэкаюцца і эцюды інструктыўнага характару. Яны больш шпільныя па мастацкіх задачах, але ж дастаткова выразныя. Трэба не сумнявацца, што знаёмства з гэтымі творами ў класе фартэпіяна ўзбагаціць музычны і піяністычны круггляд студэнтаў, а таксама будзе садзейнічаць развіццю не толькі тэхнікі, але і музычнага мыслення, далучэнню іх да сучаснай музычнай мовы.

Прапануеммыя эцюды беларускіх кампазітараў дапамогуць вырашыць некаторыя праблемы тэхнічнага навучання, акрамя таго, дадуць магчымасць студэнтам пазнаёміцца з карысным, цікавым і разнастайным музычным матэрыялам. Напрыклад, До мажор Э.Тырманд - прыклад інструктыўнага эцюда. Тэхнічная задача, якая пастаўлена ў гэтым эцюдзе, - асваенне тэхнікі двайных нот у абодвух руках адначасова, а таксама двайныя ноты з папераменным ударам рук.

Эцюд Мі мінор П.Падкавырава можна рэкамендаваць найбольш падрыхтаваным студэнтам. Гэта эцюд мастацкага плана, эцюд - п'еса, у якім вырашаюцца не толькі тэхнічныя задачы (выпрацоўка гукавой роўнасці), але і мастацкія (ўменне чуць фразу).